Prima instanţă: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător A. Toma)
Dosarul nr.2r-87/25 (nr. 2-24127082-03-2r-20022025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

02 iunie 2025 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Radu Holban
Judecătorii: Svetlana Ghercavii, Cristina Prisacari

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de avocatul Paciurca Iulian în interesele recurentului Moscalu Viorel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Moscalu Viorel împotriva Elenei Moscalu cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional,

împotriva încheierilor Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 decembrie 2024 și din 22 ianuarie 2025,

a c o n s t a t a t :

Poziţia instanţei de fond:

La data de 07 noiembrie 2024, Moscalu Viorel prin intermediul avocatului Paciurca Iulian a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Moscalu privind partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional.

La 08 noiembrie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Moscalu Viorel împotriva Elenei Moscalu privind partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul PIGD.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 decembrie 2024, în temeiul art. 167 alin. (1) lit. b) și c) Cod de procedură civilă, s-a dispus de a nu da curs cererii de chemare în judecată, explicându-i potențialului reclamant despre necesitatea prezentării certificatelor privind valoarea bunurilor imobile a căror partajare se solicită eliberate de către Agenția Servicii Publice, Cadastru bunurilor imobile și bonul de plată privind achitarea taxei de stat, calculată din valoarea bunului, partajarea căruia se solicită, precum și copiile de pe aceste documente pentru pârâtă, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

Conform dovezii de expediere a actului judecătoresc prin intermediul poștei electronice, se constată faptul recepționării încheierii de a nu da curs, de către reprezentantul potențialului reclamant, avocatul Paciurca Iulian la data de 26 decembrie 2024.

La data de 27 decembrie 2024 prin intermediul poștei electronice a instanței, a fost înregistrată cererea reprezentantului potențialului reclamant, avocatului Paciurca Iulian, prin care a solicitat acceptarea în procedură a cererii de chemare în judecată depusă de Moscalu Viorel împotriva Elenei Moscalu privind partajarea averii comune în devălmășie. În argumentarea cererii a indicat că Moscalu Viorel a depus cererea de chemare în judecată, anexând la ea înscrisuri care au fost certificate de către parte, pe proprie răspundere și care sunt conforme cu originalul.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul central din 22 ianuarie 2025 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Moscalu Viorel împotriva Elenei Moscalu privind partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional.

S-a remis reclamantului Moscalu Viorel, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Paciurca Iulian, încheierea în cauză, împreună cu cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate.

S-a explicat reclamantului Moscalu Viorel, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Paciurca Iulian că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Solicitarea recurentului:

La 11 februarie 2025 avocatul Paciurca Iulian în interesele recurentului Moscalu Viorel a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 decembrie 2024 și din 22 ianuarie 2025, solicitând casarea acestora.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanţa de recurs denotă că copia încheierii din 22 ianuarie 2025 a fost recepționată de reprezentantul recurentului la 28 ianuarie 2025. Recursul a fost declarat la 11 februarie 2025 (potrivit plicului poștal în care se conținea cererea), prin urmare, recursul este declarat în termenul legal stipulat la art. 425 Cod procedură civilă.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-a invocat că încheierile instanţei inferioare din 26 decembrie 2024 şi 22 ianuarie 2025 sunt ilegale şi pasibile casării deoarece la emiterea acesteia au fost încălcate normele de drept şi garanţiile asigurate prin art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, dreptul de acces la justiţie.

Consideră că, încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Central din 26 decembrie 2024 se fundamentează pe argumente neîntemeiate. Astfel, la cererea de chemare în judecată depusă de Moscalu Viorel pe data de 07 noiembrie 2024, au fost anexate actele necesare printre care şi informaţia privind estimarea bunurilor imobile în litigiu, extrasă din baza de date a Instituţiei Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile” precum şi a dovezii de achitare a taxei de stat calculată din valoarea bunurilor respective.

Totuşi instanţa de judecată a solicitat anexarea la materialele cauzei a certificatelor privind valoarea bunurilor imobile a căror partajare se solicită eliberate de către Agenţia Servicii Publice, Cadastrul bunurilor imobile şi bonul de plată privind achitarea taxei de stat.

Consideră că cerinţa instanţei de eliberare a informaţiei respective într-un alt format este una excesivă, deoarece informaţia privind estimarea bunurilor imobile este eliberată de Agenţia Servicii Publice şi instanţa are posibilitatea s-o administreze în calitate de probă concludentă şi pertinentă.

Actele anexate la cererea de chemare în judecată, care conţin informaţia privind estimarea bunurilor imobile, au fost eliberate în temeiul Contractului de prestare a serviciilor informaţionale din Banca Centrală de Date a Cadastrului Bunurilor Imobile, nr. 142 din 06 septembrie 2023 (BCD/GR), încheiat între Biroul Asociat de Avocaţi Paciurca & Partenerii şi Agenţia Servicii Publice, contra cost, care asigură accesul direct la informaţia necesară.

Menționează că, la solicitarea unui document direct de la Agenţia Servicii Publice, Instituţia respectiv eliberează un act similar celui extras din Banca Centrală de Date a Cadastrului Bunurilor Imobile, deoarece conţine aceeaşi informaţie din aceeaşi bază de date.

Contractul de prestare a serviciilor informaţionale din Banca Centrală de Date a Cadastrului Bunurilor Imobile, încheiat între avocat şi Agenţia Servicii Publice are o relevanţă asupra obţinerii informaţiei autentice pentru asistenţa juridică acordată clientului.

La fel, în concluziile instanţei de judecată din încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Central din 26.12.2024, rezultă că au fost încălcate prevederile art. 167 alin. (1) lit. b) şi c) din Codul de procedură civilă.

Mai invocă că, potrivit art. 167 alin.(l) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează: a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul

Reiterează că respectându-se în totalitate norma legală menţionată supra, reclamantul Moscalu Viorel a depus cererea de chemare în judecată, anexând la ea înscrisuri care au fost certificate de către parte, pe proprie răspundere şi care sunt conforme cu originalul.

Totodată, contrar celor expuse de către judecătorul primei instanţe, reclamantul Moscalu Viorel a anexat la cererea de chemare în judecată dovada achitării taxei de stat în sumă de 4 568, 30 lei, reieşind din valoarea estimativă a bunurilor imobile supuse partajului, informaţie care a fost extrasă de pe pagina oficială a „Cadastrului bunurilor imobile”.

Consideră că încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Central din 22 ianuarie 2025 este neîntemeiată şi urmează a fi casată deoarece, reclamantul Moscalu Viorel este îngrădit în dreptul său privind accesul la justiţie, în mod nejustificat.

Această obligaţie derivă din principiile fundamentale ale statului de drept şi din respectarea drepturilor fundamentale ale omului, inclusiv dreptul la un proces echitabil şi accesul liber la justiţie.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

Astfel, reclamantul Moscalu Viorel, în calitate de justiţiabil s-a adresat în instanţa de judecată pentru restabilirea drepturilor şi libertăţilor sale încălcate, însă s-a pomenit în faţa faptului că i se mai încalcă un drept fundamental şi anume accesul liber la justiţie, drept consfinţit în art. 20 din Constituţia RM şi în actele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Dreptul de acces la justiţie reprezintă elementul de bază al garanţiilor procesuale consacrate în art. 6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, şi nu poate fi restrâns contrar legii, astfel precum a procedat instanţa în cazul lui, or, concluzia instanţei care a stat la baza soluţiei de a restitui cererea de chemare în judecată, este contradictorie şi contravine cu normele sus mentionate.

În drept, cererea de recurs este bazată pe art. 5, art. 427, lit. b) din Codul de procedură civilă, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova, art. 6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră pasibilă de admitere cererea de recurs din considerentele ce succed.

Articolul 426 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Materialele cauzei denotă faptul că, Moscalu Viorel prin intermediul avocatului Paciurca Iulian a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Moscalu privind partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 decembrie 2024, în temeiul art. 167 alin. (1) lit. b) și c) Cod de procedură civilă, s-a dispus de a nu da curs cererii de chemare în judecată, explicându-i potențialului reclamant despre necesitatea *prezentării certificatelor privind valoarea bunurilor imobile a căror partajare se solicită eliberate de către Agenția Servicii Publice, Cadastru bunurilor imobile şi bonul de plată privind achitarea taxei de stat, calculată din valoarea bunului, partajarea căruia se solicită, precum şi copiile de pe aceste documente pentru pârâtă*, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

Astfel, copia încheierii a fost expediată în adresa reprezentantului reclamantului avocatului Paciurca Iulian prin intermediul poștei electronice la 26 decembrie 2024 (f.d.31).

La 27 decembrie 2024 avocatul Paciurca Iulian a expediat instanței de fond cerere în care a invocat că la cererea de chemare în judecată au fost anexate o serie de acte printre care informația privind estimarea bunurilor imobile în litigiu, extrasă din baza de date a IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” și a dovezii de achitare a taxei de stat calculată din valoarea bunurilor respective. (f.d.33-34).

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul central din 22 ianuarie 2025 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Moscalu Viorel împotriva Elenei Moscalu privind partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional.

În argumentarea soluției sale instanța de fond a reținut că, de către reprezentantul potențialului reclamant, avocatul Paciurca Iulian nu au fost prezentate certificatele privind valoarea bunurilor imobile a căror partajare se

solicită, eliberate de către Agenția Servicii Publice, Cadastru bunurilor imobile și bonul de plată privind achitarea taxei de stat, calculată din valoarea bunului, partajarea căruia se solicită, precum și copiile de pe aceste documente pentru pârâtă, omisiune care s-a solicitat de a fi înlăturată, prin încheierea Judecătorului Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 decembrie 2024.

Invocând ilegalitatea încheierilor emise de Judecătoria Edineț, sediul Central la 26 decembrie 2024 și respectiv la 22 ianuarie 2025 avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Moscalu Viorel a declarat recurs, invocând argumentele expuse supra.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord notează că intentarea acţiunii civile - este o etapă de sine stătătoare a procesului civil, ce reprezintă prima şi o foarte importantă verigă din sistemul de acţiuni procesuale, care se înlocuiesc succesiv una pe alta şi asigură desfăşurarea procesului.

Potrivit art. 171 CPC, (1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamantul Moscalu Viorel solicită partajarea bunului imobil situat în *****, ***** ***** număr cadastral ***** înregistrat la data de 23.12.2002 și a bunului imobil situat în *****, ***** *****, număr cadastral ***** înregistrat la 23.12.2002 – proprietate comună în devălmășie a lui Moscalu Viorel și Moscalu Elena determinând a câte ½ cote părți ideale reclamantului și pârâtei din aceste bunuri. La fel solicită vânzarea la licitație a acestor bunuri cu distribuirea prețului către proprietarii Moscalu Viorel și Moscalu Elena. (f.d.1-2)

Ca anexe la cererea de chemare în judecată au fost anexate și extrasele din Registrul bunurilor imobile și anume la (f.d.15-16) care conțin informația privind estimarea bunurilor imobile partajarea cărora se solicită în prezenta acțiune.

Mai mult decât atât având în vedere valoarea estimativă a acestor bunuri reclamantul a achitat taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată fapt confirmat prin bonul de plată (f.d.17)

În context se vor reține prevederile art. 88 alin. (1) CPC, potrivit căruia, în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acţiunii este dificilă, taxa de stat se plăteşte cu aproximaţie, urmînd să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acţiunii, stabilită de instanţă la soluţionarea cauzei în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii.

La caz, însă potrivit informațiilor preluate de la Agenția Servicii Publice, cadastrul bunurilor imobile se atestă că valoarea bunului imobil cu numărul cadastral este de ***** este de 42 665 lei, iar a bunului imobil cu numărul cadastral ***** este de 75 392 lei.

Prin urmare ținând cont de valoarea acțiunii și de cerințele înaintate, Moscalu Viorel a achitat taxa de stat în sumă de 4 568,30 lei.

În conformitate cu art. 167 alin. (1) CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează: a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege; b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru.

Prin urmare, de către reclamantul/recurent Moscalu Viorel aceste cerințe au fost respectate.

Distinct din cele constatate, instanţa de recurs notează că judecătorul instanţei de fond nejustificat a restituit cererea de chemare în judecată, în baza art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, or, la cererea de chemare în judecată au fost anexate certificatele privind valoarea bunurilor imobile a căror partajare se solicită eliberate de către Agenția Servicii Publice, Cadastru bunurilor imobile și bonul de plată privind achitarea taxei de stat, calculată din valoarea bunului, partajarea căruia se solicită.

Colegiul constată că la caz, instanţa de fond nu a ţinut cont de prevederile legii, și nu a ținut cont de o eventuală îngrădire a dreptului reclamantului de acces

liber la justiţie, garantat prin prisma principiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova dar şi a Convenţiei cu privire la Drepturile şi Libertăţile Fundamentale ale Omului.

Așadar, instanța de recurs reiterează convingerea că admiterea recursului, casarea încheierilor contestate și trimiterea cauzei la rejudecare din faza de primire a acțiunii, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

Reieşind din cele menţionate supra, şi având în vedere că, soluţia oferită de prima instanţă este una neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea primei instanţe, restituind cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Conform art.428 alin.(1) Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Paciurca Iulian în interesele recurentului Moscalu Viorel.

Casează integral încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 26 decembrie 2024 și încheierea din 22 ianuarie 2025, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Moscalu Viorel împotriva Elenei Moscalu cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional, restituind cauza în aceeași instanță și în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari